



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt X. Qualiter fides exercitanda sit circa Sacramentorum tum
susceptionem, tum administrationem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Hoc adumbrare voluit, antiq̃ illa cæremo-
nia efus agni paschalis, (qui Christum verum
agnum significabat) præcipiebat enim lex, non
Exod. 12. comedetis ex eo crudum quid, nec collum aqua, sed
tantum assum igni.

Hoc præcepto à litera occidente ad spiritum
vivificantem nos præerudit Dominus, futuros
aliquando, qui sanctum & immaculatum novi te-
stamenti agnum, non divini ignis calore & amo-
re assatum, sed crudum comesturi erant, non sine
dolore, & nausea stomachi, quales sunt non soli
heretici, & infideles: de quibus inquit, Paulus:
2. Cor. 1. nos autem prædicamus Christum crucifixum; Iudei
quidem scandalum, Gentibus autem stultitiam: sed
etiam Christiani quamplurimi in Dei servitio te-
pidi, & abyſſo peccatorum immersi, qui sine igne
charitatis, & vivæ fidei luce, quam extinctam ge-
runt nullum queunt in JESU Christo agno deli-
catissimo gustum, aut saporis invenire, sed om-
nia cruda eis sunt, & insipida.

Verum animæ divini amoris igne succensæ,
quibus Christus Dei virtus est, nobilissimo agni
huius assati nutrimento sustentantur; dum in eo
intellectus haurit sapientiam, voluntas sanctifi-
cationem, appetitus malorum frænum, bonorum
stimulum, omnes autem piè manducantes, to-
tius animæ robur, & refectionem.

C A P V T X.

*Qualiter fides exercitanda sit circa Sacra-
mentorum cum susceptionem, cum ad-
ministrationem.*

SEPTem legis gratiæ Sacramenta, quæ Christus
Dominus in Ecclesia sua instituit, sunt instru-
menta præcipua, ac vasa gratiæ, quibus animas
nostras sanctificat, & fructum passionis, ac sa-
cro sancti Sanguinis sui communicat: de quibus
explicare consequenter congruum fuerit, qualiter
ad horum usum, secundum fidei lucem, practi-
cè procedere debeamus.

Primo itaque notandum est, quod sicut ex co-
sta, è latere Adæ dormientis à Deo extracta,
efformata fuit Eva ipsius sponsa: ita ex latere se-
cundi Adæ Christi Domini mortis somno in Cru-
ce dormientis, extracta fuerit sancta ipsius Spon-
sa Ecclesia. Ex ipsi s enim divino latere, quasi
ex copioso, & primario fonte promanavit Sacra-
mentorum gratia, quia Sponsa Christi ornatur ceu
dote, & archa desponsatoria. Sunt Sacramenta
velut septem canales, per quos sanguinis, &
passionis Christi D. fructus, ad animas nostras de-
rivatur, & deducitur.

Vivâ ergo fide sancta Sacramenta venerari de-
bemus, tanquam gratiæ divinæ instrumenta, ve-
lut medicinas virtute sanguinis immaculati agni
Christi confectas, & quasi vasa sacra, pretiosum
istum redemptionis nostræ liquorem, ad vulne-
rum nostrorum medicinam, & perfectam infir-
mitatum nostrarum medelam continentia, tan-
quam fontes aquæ vivæ salientis in vitam æter-
nam: de quibus vaticinabatur Esaias Propheta,
cum dixit: *Haurietis aquas in gaudia de fontibus
salvatoris.* Fontibus, inquit, septem Sacramen-
ta significans, ex quibus profluit aqua septiformis
gratiæ, diversis morborum, & infirmitatum spi-
ritualium generibus appropriata: aut sicut rivos
septem ex latere Christi JESU Crucifixi prorum-
pentes, aut etiam tanquam septem planetas, no-

vum hunc Ecclesiæ orbem influentiarum suarum
virtute gubernantes.

Vivæ fidei praxis circa baptismi Sacramentum.

§. 1.

CIRCA baptismi Sacramentum, vivæ fidei præ-
xim ponit venerabilis Beda, sic ajen: *Natu-
ra spiritus invisibilis est, carnis visibilis: atque ideo
carnalis generatio visibiliter administratur (visibiliter
enim incrementis, qui in carne nascitur, per statum
momenta proficit) Spiritualis autem generatio tota
invisibiliter agitur: nam videtur quidem, qui baptiza-
tur in fontem descendere, videtur aquis intrigi, vide-
tur de aquis ascendere; quid autem in illo lavacra re-
generationis egerit, minime potest videri, sola autem
Fidelium pietas novit, quia peccator in fontem descen-
dit, sed purificatus ascendit: filius mortis descendit,
sed filius resurrectionis ascendit: filius peccatorum
descendit, sed filius reconciliationis ascendit: filius ira
descendit, sed filius misericordiae ascendit: filius Dia-
boli descendit, sed filius Dei ascendit: sola hoc Ecclesia
mater, que generat, novit: neque enim cum Bap-
tismo aliterimus illum solummodo baptizandi ri-
tum, immersionem in aquam, exterioris quoque cæ-
rimonias attendere debemus, sed præcipue occu-
lis fidei intueri, qualiter in Christo JESU, novi-
ter regeneratus, in novam tranſeat creaturam, &
plena peccatorum remissione percepta, gratiaque
ornamentis decoratus, in statum descendat ad-
optionis filiorum Dei.*

Circa Sacramentum penitentiae.

§. 2.

RELICTis ceteris Sacramentis, de his solum age-
mus, quæ nobis in via spiritali sæpius fre-
quentanda occurrunt, videlicet penitentiae, &
sacro sanctæ Eucharistiæ.

Ad Sacramentum igitur penitentiae accedit
fidelis penitens, tanquam infirmus ad medicum
nam, & ut verè est mortuus ad vitam, & cum ve-
ro contritionis dolore, pedibus ministri Christi
Domini advolutus, humiliter omnia sua confite-
tur peccata; quando autem ei beneficium impen-
ditur absolutionis, existimet sacrum animæ suæ
exhiberi balneum pretiosissimi sanguinis JESU
Christi, quo ab omnibus expurgetur, & emun-
detur peccatis, & renovata celesti in conspectu
Dei pulchritudine, nova gratiæ virtute ad eam
non amplius deinceps offendum roboretur.

Novi personam quandam, quæ ista fidei erga
Sacramentum hoc animatione, quoties sacram
solciperat absolutionem, tanta sui recollectione
introitus ferebatur, ut paulò minus extra rapere-
tur.

Vberes fructus adfert hæc in Sacramento pen-
itentiae vivacis fidei consideratio. Primo qui-
dem, quia maximi, quod confertur, benefi-
cii expensio, ad majorem, & pleniorum dispo-
sitionem, ac tantæ gratiæ frequentationem im-
pellit.

Secundò, quia cum penitens Sacerdotem
ministrum, ut DEUM fidei oculo inueatur, non
erubescit, neque confunditur omnia sua pec-
cata, latentes conscientie suæ sinus aperire; in-
super remedium in angustis, Incem in dubiis,
& difficultatibus, per ipsum à Deo expectat,
quidquid ille dixerit, aut mandaverit, tanquam
sibi

sibi à Christo Domino dictum, aut mandatum magnanimi reverentia suscipiens.

Circa vener. Eucharistia Sacramentū, & Sacrificium.

§. 3.

SANCTISSIMUM Eucharistia Sacramentum, non solum, sicut cetera, gratiam continet, sed ipsius gratiae auctorem, & principium JESUM Christum, qui ut fides docet, ita realiter, ac substantialiter est sub speciebus panis & vini, ut est in caelo, ad dexteram Patris.

Cum itaque templum introimus, mox oculis fidei in Christum Dominum in sanctissimo Sacramento praesentem conjecis, tanta cum animi demissione, nos coram illo praesentare, & ab eo necessarium nostrorum remedium efflagitare, quasi oculis corporeis eum cerneremus, hic cum illo loqui, & de salutis nostrae negotiis tractare debemus, tanquam (sicut revera est) cum Deo vivo & vero, qui verè praesens nostra scrutatur corda, & audit desideria.

Credendum quoque & plurimum ponderandum est, illo Deo, cujus possessione beati latantur in caelis, nos quoque sub speciebus Sacramentalibus velato frui, & gaudere in terris; ut alia non sit Ecclesiae militantis, & triumphantis differentia, quam quod illam clara sui visione Deus beatificet, hanc verò, sub absconditis accidentium cortinis, adversus continuos inimicorum insultus, confortet, & in sudore vultus sui, strenuè decertantem sancto pane reficiat.

Præcipue verò ardentissimè fides isto modo inflammanda est, cum ad angustissimum hoc Sacramentum suscipiendum, dignè cupimus accedere, & apta dispositione, ad vberem gratiae susceptionem nos preparare: ad quæ d. potissimum adjumento fuerit hæc intra nos cum fidei vivacitate verba repetere.

Quæst. Deus iste, quem suscepimus sum? certissimè est JESUS Christus filius DEI vivi, qui sub ista speciebus panis, verè ac realissimè praesens insinuat sua bonitate, & charitate erga me, in anima mea vult commorari, quæ convenienti admiratione dicta multam animæ utilitatem adferent.

Recepto verò per hoc SS. Sacramentum, isto magno Deo, tempus convenientissimum est, expetere admodum fide, ferventes offerre pro tanto beneficio gratiarum actiones, & nova ab eo fiducialem petere, qui ita nos amat, ut ineffabili sua misericordia ad nos venire, & seipsum animæ nostræ unire dignetur, nequeunt enim sapremæ Majestatis intra nos realissimè praesentis effectus, & fructus non esse maximi, si digna dispositio omnem sustulerit divinæ gratiæ obicem.

Eph. 2. Cum. n. Apost. fateatur esse abundantes divitias gratiæ Dei, in bonitate super nos in Christo JESU, quæ communicatæ sunt sanctis Ecclesiae Sacramentis, quam abundanti debet ex hoc Sacramentorum omnium maximo percipi gratiæ thesaurus, de quo quia à plurimis multa conscripta sunt, sufficere hæc à nobis breviter annotata.

Verum, quia hoc Sacramentum simul est verum & singulare Sacrificium, quod in missa offerunt novæ legis Sacerdotes; idcirco altissimo huic sacrificio assistentes, sublimibus fidei oculis intueri debemus Christum D. qui se pro nobis in ara crucis obtulit, eandem ad verba Sacerdotis punctualissimè se sub speciebus panis, & vini, sistentem, semetipsum in missa offerre æterno Patri sacrificium, & infiniti valoris hostiam,

Thom. à Jesu Oper. Tom. II.

tum ad æternum Patrem placandum, tum ad gratiam, ac peccatorum nostrorum remissionem obtinendam, nec non ad necessitatum, ac infirmitatum nostrarum medelam, & ad animarum, quæ pœnis detinentur purgatoriis, refrigerium.

Qui ergo huic S. Sacrificio, debito, quem fides postulat, modo interesse desiderat, ita seipsum reputet, ac si ad pedem crucis Christi genu flexus ibidem offerret Deo Patri corpus, sanguinem, vitam, ac mortem, omnesque Mediatoris sui dolores, & passiones.

Sacerdos verò, seipsum tanquam principalem summi Pontificis JESU Christi ministrum, eodem spiritu vestiat, & velut Mediator Dei & hominum (prout fides docet) in se illud Prophetæ explere conabitur. *Inter vestibulum & altare perorabunt Sacerdotes, ministri Domini: & dicent: Parce Domine, parce populo tuo.* *Isrl. 26.*

Ad impetrandam ergo Dei misericordiam, & auxilium in necessitatibus, plurimum, imò infinitum valet istud virtutis immensæ sacrificium corporis ac sanguinis Domini, quod (ut in offertorio dicitur) pro nostra, & totius mundi salute offerre debemus, continuis lachrymis, & gemitibus, offensum iniquitatibus nostris Deum, populo suo reconcilians.

Circa Sacramenta reliqua, & Sacramentalia.

§. 4.

IN reliquorum Sacramentorum administratione, & dispensatione, effectus, quem unumquodque confert, sedula meditatione fidei excuscare poteris. Baptizans, recogita qualiter mediante hoc Sacramento, anima ista in Christo regeneretur; sicque de cæteris; ac universim, quod majori reverentia, ac præparatione, ad tantum Ministerium accedas, sic te existimes, ut Dispensatorem mysteriorum Dei, & sacrosancti Sanguinis ipsius, cujus virtus & efficacia S. Sacramentis à te administratis continetur, & in alios derivatur.

Hac fide pollens quidam Dei servus, multis annis magna cum rectitudine, & puritate Confessionis munere functus, dicere solebat, magnam se concipere fiduciam obtinendam à Deo misericordiae, eo quod triginta amplius annis, haberet manus sacro JESU Christi sanguini immerfas, propter videlicet continuum abolutionis, & dispensationis reliquorum Sacramentorum exercitium.

Præter Sacramenta instituit S. Ecclesia, potestate sibi à Christo tradita, remedia quædam, adversus quotidiana & venialia peccata; qualia sunt aqua benedicta, benedictio Episcopalis, oratio in templo consecrato, oratio Dominica, generalis peccatorum confessio, unctio peccatoris, aliaque quæ à Theologis *Sacramentalia* vocantur: nec non alia quædam particularium necessitatum remedia, exorcismus ad dispellendos demones & tempestates: benedictiones item alia, Agni Dei, panis, candelarum, domorum, ac navium, & specialiter usus S. Crucis, aliarumque orationum, aut verborum sanctorum, quibus vel in Sacramentorum administratione, aut aliis occasionibus sancta utitur Ecclesia.

In istorum omnium usu, & exercitio, luce fidei, rerum istarum virtutem & efficaciam ex Christi Domini sanguine promanantem considerare oportet; nam eo ipso, quo à S. Matre Ecclesia instituantur, communicat iis Christus Dominus effectuum istorum, ad quos ordinantur virtutem, & efficaciam.

G;

CA.